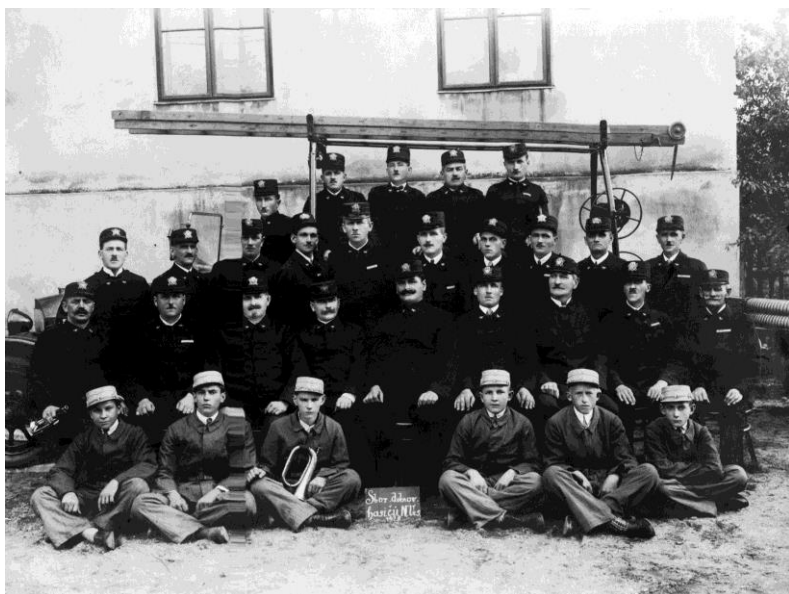

sbor dobrovolných hasičů
OSTRAVA – NOVÁ VES

110 let

Úvodní slovo

Vážení bratři a sestry, vážení příznivci Sboru dobrovolných hasičů Nová Ves, rok 2006 je významným připomenutím 110. let naší usilovné práce ve prospěch hasičského hnutí i celé naší obce.

V této publikaci se Vám pokusím předložit zkrácený přehled událostí, kterými náš sbor prošel ve své stodesetileté historii. Informace v této publikaci jsou vybrány ze zápisů schůzí, kronik a ze vzpomínek dosud žijících členů sboru. V krátkosti je zde naznačen obraz činnosti, úsilí a obětavosti všech našich členů od založení sboru v roce 1896 až po současnost.

Za aktivní obětavou a iniciativní činnost našeho sboru patří upřímný dík a společenské uznání všem našim předchůdcům, kteří vybudovali tento sbor a přes mnohá úskalí jej dovedli až k dnešní podobě. Nesmím však zapomenout poděkovat i současné generaci, která se snaží v jejich započaté práci pokračovat a zachovávat tak tradice našeho sboru a zároveň svou aktivní činností i rozvíjí myšlenku „hasičstva“ v naší obci.

Závěrem bych si Vám dovilil popřát, aby Vám publikace, jež se Vám dostává do rukou, pomohla poznat historii sboru a práci našich členů, kteří se po celou dobu existence našeho sboru řídili heslem „Bohu ke cti, bližnímu ku pomoci“.

Ing. Tomáš Lefner
starosta sboru

úvodní citát z dochované kroniky sboru, sepsané k 50. výročí založení sboru v roce 1946

...„Proniknutí myšlenkou čisté lidumilnosti, pravého vlastenectví a lásky k bližnímu založili naši předkové v bývalé obci Nové Vsi u M.Ostravy dobrovolný sbor hasičský“...

1896 - 1918

Z podnětu novoveského nadučitele, pana Josefa Beniše, se v roce 1895 rozhodli občané Nové Vsi založit hasičský sbor. Obec v té době měla 73 domků a 1100 obyvatel. Vypracované stanovy byly schváleny moravským zemským zastupitelstvem v Brně v lednu roku 1896. Na den 2. února 1896 byla svolána ustavující valná hromada, které se zúčastnilo 33 občanů a zástupce župy číslo 33, pan Josef Tichý z Mariánských Hor. Valná hromada odsouhlasila založení dobrovolného hasičského sboru nová Ves, kde 29 občanů se stalo činnými a 4 přispívajícími členy sboru. Prvním starostou hasičského sboru byl zvolen tehdejší starosta obce pan František Darda a náčelníkem byl zvolen rolník Jan Mrázek.

Z nasbíraných peněz, z darů a podpor byla za 1200 zlatých zakoupena čtyřkolová ruční stříkačka, 120 metrů hadic a 3 berlové stříkačky. Zaslouhou obecního představenstva byl v roce 1896 postaven při staré škole přístavek za 500 zlatých, který byl používán jako hasičský sklad. V září roku 1896 vyjel hasičský sbor poprvé k požáru do Svinova a v obci poprvé zasahoval 1. dubna 1897 při požáru domku paní Rozehnalové. V červnu toho roku získal sbor i první spolkovou místnost, jež se nacházela v budově bratra Rotha. V roce 1899 se zakoupil vůz pro mužstvo s 16 sedadly na anglických pérách s nápisem u kočího „Sbor dobrovolných hasičů v Nové Vsi“. První zásah při živelných pohromách se datuje na červenec roku 1903, kdy sbor zasahoval v obci po průtržích a velkých přívalech deště. V roce 1913 byla postavena hasičská zbrojnice společně s obecním úřadem a dvěma byty pro obecní chudé. Stavební místo darovali členové sboru pan František Darda a František Pecuch. V téže roce byl vypracován i první hasičský řád pro Novou Ves.

Rozvoj hasičského hnutí sboru byl narušen 1. světovou válkou. Z 38 činných členů hasičského sboru odešlo do války 23 členů. V průběhu války byl sborem ustanoven zdravotní oddíl a v hasičské zbrojnici byl zřízen lazaret se šesti lůžky.

V průběhu války bylo také hasičské skladiště propůjčeno k prodeji mouky, kukuřice, otrub a mýdla pro obyvatelstvo. Na valné hromadě roku 1918 byla naposled svolána sláva Rakouskouherské říši a jejímu císaři. Tato „sláva“ stála novočeský sbor 2 padlé a více nezvěstných. Po válce, ve které padlo 23 novoveských občanů došlo postupně k doplnění členské základny a obnovení činnosti.

1918 – 1945

V těchto letech bylo postupně přikročeno ke zřizování všeho potřebného zařízení. Technický pokrok přinesl motorové stříkačky i nová vozidla. Jak se to projevilo ve zdejším sboru, nebylo bohužel sborem zachyceno celých deset let.

Až v roce 1928 byla hasičským sborem zakoupena dvoukolová motorová stříkačka s autovozem pro družstvo od firmy Hrček – Neugebauer z Brna za 85 000 korun. Také byl zakoupen dvacetí metrový čtyřkolový mechanický žebřík, 300 metrů hadic a další potřebná technika. Funkci starosty postupně vykonávali v tomto období pan František Šírocký, Ferdinand Kyncl a Eduard Černý. Postupem let se rozšířila členská základna také o ženy. V roce 1930 byl v Nové Vsi zřízen odbor samaritánské stráže. Vedoucím byl dlouhá léta pan Stanislav Buchta a v roce 1936 tuto funkci převzal pan Ferdinand Nečas. Odbor měl 17 členů, z toho bylo 5 žen. Cvičitелеm dorostu byl nejprve pan Maršálek a pak dlouhou dobu pan Antonín Skokan. Pro tuto činnost bylo zakoupeno i sanitní vozidlo Tatra 11.

19. a 20. července 1936 oslavil sbor 40. let trvání. Z mnoha přítomných členů a občanů se oslav zúčastnilo ještě i 10 zakládajících členů. Z mnohých zásahů sboru v tomto období připomínám účast na likvidaci následků katastrofálních povodní, které postihly Ostravsko ve dnech 27. – 29. října roku 1930.

Celkový pokles činnosti nastal v období 2. světové války. Němci rušili veškeré spolky a z hasičů vytvořili polovojenský útvar protiletectvé ochrany Luftschutz. Z novoveského hasičského sboru bylo do Luftschutzu zařazeno 17 členů a v hasičské zbrojnici byla zřízena ubytovna s deseti lůžky. Družstvo bylo vybaveno novými obleky, těžkými helmami a gumovými plášti. Hasičské auto muselo mít zatemněná světla a být vždy připraveno k výjezdu.

Nejsmutnější práce však nastaly po bombardování Ostravy. Družstvo jezdilo po požárech, odstraňovalo trosky domů, vytahovalo zasypané a mrtvé. Následkem náletů a blížící se fronty, zasahovali naši členové i v Nové Vsi. Vyhořela stodola a kůlna br. Antonína Švrlanského a Josefa Sýkory, statek Josefa Kozára, velkostatek v Nové Vsi, stodola Emila Bohušky. Zničen byl dům Josefa Koukola a Vincenta Trojka. V průběhu války zemřelo 29 občanů Nové Vsi.

1945 – 1968

Oslava půlstoletí trvání sboru byla stanovena na 21. července 1946. V předvečer této slavnosti bylo na statku Františka Mrázka sehráno divadelní představení ochotníků z Proskovic „Pasekáři“. Druhý den probíhaly oslavy na sokolském hřišti. Při této příležitosti byl zlatou medailí za 50 let činnosti ve sboru oceněn jediný žijící zakládající člen bratr Alois Sýkora.

V roce 1948 se začala do hasičské práce prosazovat politická výchovná činnost. Prvními náznaky byla „očista“ členstva, hlavně vedoucích pracovníků. V našem sboru se tento směr moc neuplatnil. Vyměnili se členové výboru, ale jen na základě úbytku fyzických sil. Od roku 1953 došlo k přejmenování na požární sbor a místní jednotu ČSPO. Byl kladen velký důraz na prevenci a školení o požární ochraně.

Dne 10. června 1955 v pravé poledne udeřil blesk do stolařské dílny Františka Plevy. Vznikl velký požár, jež byl jen stěží uhašen, neboť v tutéž dobu udeřil i blesk do městské vodárny a čerpadla dodávající vodu zůstala stát.

V roce 1957 byly započaty práce na nástavbě požární zbrojnice. V té době se schůzovalo ve sklepních místnostech, v přízemí byla garáž a byt bratra Hinnera. Plány stavby vypracoval architekt Gajovský a při výstavbě odpracovali členové 3247 brigádnických hodin.

30. srpna 1959 dostal náš sbor k užívání nové typizované vozidlo DV8 – Tatra 805. V září tohoto roku postihla naši obec velká povodeň. V květnu roku 1960 zasahovala náš sbor u požáru ve stodole místního školního statku, který zapálil čtyřletý chlapec. V srpnu tohoto roku byla naše obec opět postižena povodní. Na přelomu května a června roku 1962 postihla naši obec další povodeň. 16. června 1962 vypukl velký požár v dílně bratra Františka Bartoše, při němž shořela část střechy, 1 auto a 2 motorky.

Zrušení „Půrkovy pokladny“ v roce 1962 opustilo novočeský sbor 42 převážně starších zasloužilých členů. Úbytkem členů ubývala iniciativa a chuť do další práce. Na přelomu května a června roku 1965 byla naše obec znovu postižena povodní. 19. června 1966 sbor oslavil 70. výročí založení. Ihned po oslavách byla opět vyhlášena pohotovost a členové sboru se podíleli na likvidaci následků další povodně.

1968 – 1996

Události roku 1968 jsou dostatečně známé a popsané v dějinách naší země. Tyto události ovlivnily celý společenský život, nastala tzv. „normalizace“ a nástup totalitního režimu.

Počátkem 70. let se začalo v našem sboru pracovat s mladými požárníky, kteří plnili disciplíny soutěže Plamen. 23. října 1975 proběhla na výroční členské schůzi vzpomínka na 75. výročí založení sboru. V té době bylo v jednotě registrováno 71 členů.

Období 70. let bylo pro náš sbor velmi nepříjemné. Z části za to mohla politická situace, z části ne zcela fungující výbor sboru. Při rekonstrukci Gottwaldovy třídy v roce 1975 měla být na návrh investora zrušena budova hasičské zbrojnice a přestavěna na prodejnu potravin. Tuto akci podporovaly i vyšší orgány. V roce 1977 doporučila městská požární inspekce zrušit požární sbor v Nové Vsi jako výkonnou jednotku ObNV. V roce 1978 projevíli o budovu požární zbrojnice zájem občané bulharské národnosti. Tito po rozmluvě se zástupci ObNV chtěli budovu převzít do užívání. Po důrazném protestu tehdejšího výboru, bylo od tohoto rozhodnutí ustoupeno.

Od roku 1980 byla v Nové Vsi pořádána soutěž o „Putovní pohár Nové Vsi“. V roce 1983 byla našemu sboru přidělena požární cisterna CAS 16 – ZIL, která byla v užívání sboru až do roku 1990. Vozidlo mělo ve své výbavě 2200 l vody, 200 l pěnidla a 12m dlouhý výsuvný žebřík. V srpnu roku 1985 zasahovala naše jednotka při likvidaci následků povodně, jež ohrožovala severní část obce, průsakem stoupající vody přes povodňovou hráz.

Po roce 1990 začal sbor vyvíjet velmi úspěšnou činnost. Do výboru byli zvoleni mladší členové, kteří pro hasičskou práci byli nadšení. Ve zbrojnici byly udělány různé rekonstrukce a vylepšení. Instalovalo se ústřední topení, zbrojnice byla vymalována a vnitřní vybavení bylo částečně vyměněno. Výroční členské schůze se opět začaly jmenovat valné hromady. V tomto roce byla jednotka vybavena požárním vozidlem CAS 25 - Škoda RTHP. Toto vozidlo mělo ve výbavě 3500 l vody a 200 l pěnidla. Jednotka sboru byla zařazena podle plošného pokrytí města Ostravy do kategorie JPO III. a také se stala povodňovou jednotkou v rámci města Ostravy.

V 90. – tých letech minulého století se začalo jméno Nové Vsi nesmazatelně zapisovat do podvědomí široké hasičské veřejnosti v oblasti požárního sportu. Družstvo se zúčastňovalo významných soutěží po celé České republice (např. Jablonec nad Nisou, Liberec, Litoměřice, Kolín, Třebíč, Velké Meziříčí a mnoho soutěží na jižní a severní Moravě), ale i na Slovensku (Čadca). Nová Ves se stala jedním ze zakládajících členů nově vznikající celorepublikové soutěže „Extraliga ČR v požárním útoku“. Tento seriál soutěží probíhal po celém území ČR a v roce 1996 i poprvé v Nové Vsi. Soutěž se konala každoročně na asfaltové komunikaci před budovou hasičské zbrojnice. Prvního ročníku se zúčastnilo 33 družstev mužů a 13 družstev žen. Domácí družstvo obsadilo 5. místo a v konečném hodnocení seriálu se umístilo na 12. místě v České republice. Základ tohoto úspěšného družstva tvořili: Jaroslav Brim ml., Tomáš Lefner, Pavel Blasch, Martin Pstraš, Karel Pleva ml., Kamil Matura, Tomáš Bobrovský a Jaromír Müller.

2.2.1996 oslavil náš sbor 100. výročí založení. Na slavnostní členské schůzi s bohatým občerstvením byly sborem předány medaile a upomínkové diplomy našim zasloužilým členům.

1997 – 2006

7. července roku 1997, dva dny po úspěšném uspořádání II.ročníku „Extraligy ČR v požárním útoku, kde domácí družstvo mužů obsadilo pěkné 7. místo z 29 účastníků, postihla naší obec nejničivější povodeň ve zdokumentované historii. Voda zaplavila celé území obce a místy dosahovala až osmimetrové výše. Naše jednotka se postupně podílela na evakuaci občanů jižní strany obce, kterou začala voda zaplavovat po protržení protipovodňové hráze u železniční vlečky. Občané Nové Vsi byli svázeni na člunech do budovy hasičské zbrojnice a na komunikaci U Hrůbků u školního statku. Poté ve spolupráci s dalšími jednotkami evakuovala občany ze severní části obce, která byla mezitím zaplavována přetékající vodou z jižní části obce podchodem pod ulicí 28. Října. Následující dva dny všichni členové jednotky, kteří povodní přišli o střechu nad hlavou, zasahovali na území jiných městských obvodů. Až ve čtvrtek 10. července po poklesu hladiny řeky Odry se jednotka mohla vrátit na území Nové Vsi a zapojit se do likvidace následků povodně. Tato činnost ve spolupráci s jednotkami Hasičského záchranného sboru města Ostravy, dalšími jednotkami sboru dobrovolných hasičů obcí

a záchrannými složkami Armády ČR pokračovala nepřetržitě až do 24. srpna. Z budovy hasičské zbrojnice, která byla zasažena povodňovou vlnou do výše cca 2m, se stalo humanitární středisko, centrum odpočinku všech zasahujících jednotek a postižených občanů Nové Vsi. Při likvidaci této mimořádné události došlo ke zničení veškerého vybavení sboru a zasahující jednotky. Sbor byl tudíž postaven před otázku, co dál. Většina členů sboru měla postižena povodní svá obydlí a nikdo nevěděl, jak a kdy budou nahrazeny škody na budově zbrojnice, jejím vybavení a hasičské výzbroji a výstroji. Díky vynikající spolupráci s tehdejší starostkou městského obvodu paní Haškovou došlo v následujícím roce k rekonstrukci budovy zbrojnice – oprava sklepních prostor, rekonstrukce elektroinstalace, výměna garážových vrat, dveří, oken v přízemí a vymalování celé budovy. Výboru sboru se podařilo sehnat z humanitárních prostředků a z darů od firem finanční prostředky, za něž bylo zakoupeno vybavení spolkové místnosti, šatny a kuchyňského koutu. Hasičský záchranný sbor města Ostravy dodal k užívání místní jednotce repasované automobily Liaz a Avia. Tyto automobily jsou vybaveny nejmodernější technikou – plovoucími a kalovými čerpadly, motorovými pilami, dýchací technikou, radiostanicemi a dalším tolik potřebným vybavením. Cisterna Liaz sebou navíc veze 2500 l vody a 400 l pěnidla. Na střechu budovy byla taktéž nainstalována moderní „mluvící siréna“, která umožňuje informovat občany Nové Vsi i mluveným slovem o hrozícím nebezpečí.

Všechny tyto pozitivní kroky probudili sbor opět k životu. Začaly se každoročně pořádat tradiční hasičské plesy, velkou oblibu získalo pořádání dětských maškarních karnevalů, pokračovalo se v tradici hasičských soutěží pořádaných před budovou hasičské zbrojnice, sbor spolupracoval s místním rybářským spolkem a sdružením Osada při pořádání dětských dnů a výjezdová jednotka byla rovněž často využívána k zásahům v rámci města Ostravy.

V roce 2001 byl sboru u příležitosti 105. let založení předán na výroční valné hromadě náměstkem starosty sdružení Ing. Bočkem „Čestný prapor SHČMS“.

Sbor i nadále pravidelně pořádal (až do roku 2003) v Nové Vsi jednu ze soutěží „Extraligy ČR v požárním útoku.“ Tohoto prozatím posledního ročníku se zúčastnilo 23 družstev mužů a 8 družstev žen. Domácí kolektiv se umístil na hezkém 4.místě. Je škodou, že tato vynikající soutěž své konání v obci přerušila.

Na této skutečnosti se zejména podepsal nedostatek mladších sportovně založených členů a částečně i napjatá situace, která vznikla mezi novým vedením místní radnice a členy zásahové jednotky našeho sboru.

V roce 2004 přibyl k vybavení naší jednotky nový motorový desetimístný hliníkový člun Marine 20H s výkonem 70HP.

V letech 1998 – 2005 zásahová jednotka zasahovala celkem u 20 požárů, 45 technických pomocí a 5x byla povolána k pohotovosti při monitorování stoupající hladiny řeky Odry.

HISTORIE PŘEDSTAVITELŮ SBORU

Starostové (předsedové) sboru:

Darda František
Mrázek Jan - čestný starosta
Širocký František
Kynel František - čestný starosta
Černý Eduard - čestný starosta
Mrázek Eduard - čestný starosta
Děrkas František
Mrázek Lumír
Rosypálek František
Rosypálek Jaroslav
Známský Josef
Kaša Adolf
Seidler Arnošt
Pleva Zdeněk
Hinner Jiří - čestný starosta
Lefner Tomáš Ing.

Velitelé (zbrojíři) sboru:

Gill František
Kynel Ferdinand
Lyčka František
Pleva Rudolf
Langer Rudolf
Hrabovský František
Zajas František
Kozar Karel
Hinner Viém
Starovič Milan
Bobrovský Josef
Marynčák Josef
Blasch Jan
Brim Jaroslav ml.
Lefner Tomáš Ing.
Blasch Pavel
Wrobel Rostislav st.

...výlet na Slovensko – rok 1962...

...bratr Rosypálek Jaroslav a Hinner Vilém...

...družstvo mužů Nové Vsi – rok 1965 - 1966...

...soutěž hasičských družstev v Nové Vsi na ulici Fričové – rok 1982 ...

...družstvo mladých hasičů na výletě v Hrabyni – rok 1981...

...družstvo mužů při soutěži v požárním sportu – rok 1990...

...odčerpávání vody po povodni z ulice Dusíkarenské – srpen 1997...

...soutěž hasičských družstev na ulici U Boříka – červen 2002...

...dětský maskaní ples – únor 2005...

...výcvik s motorovým člunem – červenec 2004...

Členská základna SDH Ostrava – Nová Ves k 1.4.2006

<u>Činní členové:</u>		Pleva Karel mladší	
Bláhová Jarmila		Pleva Miroslav Ing.	
Blasch Jan	člen výboru	Pleva Zdeněk	
Blasch Pavel	člen výboru	Přendík Jan	
Blasch Rudolf		Pstraš Martin	
Blaschová Dana		Pstrašová Jaroslava	
Blaschová Táňa		Rosypáková Marie	
Bobrovský Tomáš		Rožaš David	
Brim Jaroslav mladší		Seidler Jaromír	
Brim Jaroslav starší	člen RK	Seidlerová Valerie	
Drastichová Jana		Sidek Luděk	
Fiala Petr		Sidek Stanislav	
Fiala Tomáš		Sidková Jana	člen výboru
Fialová Anna	člen výboru	Sureková Anna	
Friedel Jaromír		Šimoňák Jaroslav	člen RK
Gross Jakub		Šimoňáková Božena	
Grossová Zdeňka		Štěpánek Vlastimil Ing.	člen RK
Haft Petr		Štěpánek Zdeněk Mgr.	člen výboru
Hašková Ludmila		Šusta Petr	
Hinner Jiří	člen výboru	Varcholák Michal	
Kaličáková Věra		Varcholák Milan	
Krejčí Radmila Ing.		Varcholáková Eva Mgr.	
Kubica Jan		Varcholáková Lucka	
Kubicová Eva		Wrobel Jan	
Kubíček Leo		Wrobel Rostislav mladší	
Kubíčková Kamila		Wrobel Rostislav starší	člen výboru
Lefner Radim		Wrobelová Jana	
Lefner Tomáš Ing.	člen výboru	Zimmermann Oldřich	
Lefnerová Věra			
Marynčák Josef	člen výboru	<u>Mimořádní členové:</u>	
Marynčáková Ivana	člen výboru	Brimová Marta	
Matura Kamil		Hřivňacký Richard	
Mrtvá Jiřina		Just Zdenek	
Mrtvý Jaroslav		Pleva Karel starší	
Müller Jiří		Valder Jaroslav	
Müller Jaroslav		Valder Petr	
Novák Martin			
Novák Petr			

Použitá literatura:

Kronika hasičského sboru v Nové Vsi

Výroční zprávy hasičského sboru v Nové Vsi

Vydané publikace k významným výročím sboru v Nové Vsi – 75 let, 100 let

Historie SDH na území města Ostravy